

Sector	: Inwoners	Openbaar: ☒
Afdeling	: Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	: 057943	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Peter Verheijen Tel.: (0495) 575 466	
Portefeuillehouder(s)	: H.A. Litjens	Nummer B&W-advies: BW-006202

ONDERWERP

Subsidievaststelling 2012 Stichting Zwembad De IJzeren Man

ADVIES

1. Subsidie 2012 vaststellen op € 491.829,00.
2. Op basis van de in uitvoeringsovereenkomst vastgelegde grens van de maximale reserve Stichting Zwembad De IJzeren Man verzoeken € 5.397,- terug te betalen.
3. De commissie Welzijn informeren via de TILS-lijst.

TOELICHTING

Relatie met vorig voorstel:

Raadsbesluit van 14 december 2011 waarbij de begroting 2012 van de Stichting Zwembad De IJzeren man is goedgekeurd en de voorlopige exploitatiesubsidie is vastgesteld op € 532.772,00. Hierbij is de afspraak gemaakt dat deze voorlopige subsidie wordt gecorrigeerd met het verschil tussen begrote en daadwerkelijke energiekosten.

Algemeen:

A. Verloop exploitatie 2012

Stichting Zwembad De IJzeren Man heeft op 21 mei 2013 de jaarrekening 2012 aangeboden. Hierin is te lezen dat het verschil tussen begrote en daadwerkelijke energiekosten € 35.546,00 bedroeg. De voorlopige subsidie wordt hierbij vastgesteld op € 497.226,00.

Het exploitatieresultaat over het jaar 2012 bedraagt € 91.191,00.

Weert, 1 augustus 2013 De directeur		S		B	W	W	W	W
		akkoord						
		bespreken						
		Behandeling uiterlijk in college van 3 september 2013						

Beslissing d.d.:

Nummer: 2

Akkoord met advies
03 SEP. 2013

De secretaris,
Totaal aantal pagina's: 6
Pagina 1

Dit voordeel van € 91.191,00 is opgebouwd uit:	
Hogere inkomsten	€ 55.843,00
Lagere kosten	€ 70.894,00
	€ 126.737,00
Correctie energiekosten -/-	€ 35.546,00
Totaal	€ 91.191,00

In de kosten is een dotatie voor een voorziening 'jubileumreserve' opgenomen voor een bedrag van € 10.000,00. In de uitvoeringsovereenkomst is echter opgenomen dat "de vorming van overige reserves en voorzieningen door de Stichting alleen wordt gerealiseerd met voorafgaande goedkeuring van de Gemeente".

Dat is in dit geval niet het geval. Zonder het vormen van deze voorziening zou het exploitatievoordeel € 101.191,00 bedragen.

1. Toelichting hogere opbrengsten

De inkomsten van het zwembad worden gerealiseerd door: subsidie gemeente Weert, inkomsten uit entree- en lesgelden en verkoop van diverse (zwem)artikelen en inkomsten uit verhuur baden en verhuur horeca. De totale inkomsten bedroegen in 2012 € 1.729.577,00. Dit is € 20.297,00 hoger dan begroot. In dit bedrag is rekening gehouden met de gecorrigeerde subsidie i.v.m. de lagere energiekosten (€ 55.843,00 – € 35.546,00). Onderstaand een toelichting op de verschillen tussen realisatie en begroting van de belangrijkste posten.

Recreatief zwemmen: + € 18.992,00

De inkomsten op deze post fluctueren van jaar tot jaar als gevolg van het "weer" in de zomerperiode. Daarom kiest het zwembad in haar begroting al een aantal jaren voor een vast "gemiddeld" bezoekersaantal van 174.000. In 2012 bedroeg het aantal bezoekers 173.455.

Vanaf 2008 bedroeg het aantal bezoekers respectievelijk 171.554, 184.333, 179.723 en 156.537.

In januari 2012 heeft het hoger aantal bezoekers, na renovatie van de glijbaan doorgezet. Na slecht weer in juni en begin juli, zorgde het zomerweer in de 2^e helft van juli en de maand augustus ervoor dat toch de begrote aantallen werden gehaald. Echter oktober en november geven een niet verklaarbare daling van het aantal bezoekers. Hierdoor is het gewenste aantal van 174.000 net niet gehaald.

Ondanks dat zijn de inkomsten wel hoger uitgevallen. Dit is onder andere te verklaren door de grotere verkoop van losse kaarten i.p.v. 10 badenkaarten.

Doelgroepzwemmen: + € 14.379,00

De opbrengst op deze post is € 88.189,00. Dit is een daling van € 10.029,00 ten opzichte van 2011. Binnen dit product worden jaarlijks nieuwe activiteiten ontwikkeld. Het succes hiervan is niet altijd vooraf bekend. Deze post wordt daarom jaarlijks relatief laag begroot, waardoor het resultaat over 2012 t.o.v. van het begrote bedrag toch nog positief is. Voor verschil met 2011 is geen directe reden aan te geven.

Leszwemmen: + € 12.114,00

Ten opzichte van 2011 is er stijging van € 10.570,00 op dit product. De invoering van zomerzwemles heeft positief bijgedragen aan de stijging op dit product.

Verder zorgt de hoge kwaliteit van lesgeven en het communiceren via internet met de klanten over de vorderingen van de kinderen er ook voor dat ouders kiezen voor zwemonderwijs via Zwembad De IJzeren Man.

Gezien de gestage afname van het aantal kinderen in het algemeen kan het zwembad de inkomsten in de toekomst alleen op peil houden als zij haar marktaandeel in dit segment weet te vergroten.

Schoolzwemmen: -/- € 13.649,00

De daling wordt veroorzaakt door het feit dat er minder leerlingen gebruik maken van het schoolzwemmen. BS Leuken is vanaf 2012/2013 weer 'ingestapt'.

Ten opzichte van 2011 is er sprake van een daling van inkomsten van € 6.529,00. Gezien de terugloop van het aantal leerlingen zullen deze inkomsten ook verder gaan afnemen.

Verenigingszwemmen: + € 8.373,00

De inkomsten bestaan uit de verhuur van de baden aan de verenigingen. De totale inkomsten bedroegen in 2012 € 182.296,00. Ten opzichte van het resultaat 2012 is er sprake van een toename van € 2.674,00. Dit is voor het overgrote deel te verklaren door de tariefverhoging van 1%. De verenigingen krijgen van de gemeente een groot deel van de betaalde huur terug in de vorm van subsidie. In 2012 was deze subsidie in totaal circa 75% van de betaalde huur.

2. Toelichting lagere kosten

De totale kosten bedroegen in 2012 € 1.638.385,00. Dit is € 70.896,00 lager dan begroot en € 10.297,00 lager dan in 2011. De belangrijkste kostenposten van het zwembad zijn personeels-, huisvestings- en energiekosten (91% van de totale kosten). Het resultaat op deze posten wordt onderstaand toegelicht.

Personeelskosten: -/- € 39.409,00

Het lager uitvallen van de personeelskosten vergeleken met de begroting zijn vooral het gevolg van het terugbrengen van de vaste personeelsbezetting met 1 fte. Hier tegenover staat een stijging van de kosten van inleenpersoneel.

Ten opzichte van 2011 is er sprake van een verlaging van € 20.469,00.

De totale personele lasten bedroegen in 2012 € 926.720,00.

Het ziekteverzuimpercentage is na de piek in 2010 verder gedaald naar 8,45 in 2012. Dit is echter nog steeds aan de hoge kant en blijft dan ook een punt van aandacht.

Huisvestingskosten: +/+ € 11.545,00

Dit is over het algemeen een vrij stabiele kostenpost. Op basis van het opgestelde onderhoudsplan zijn de kosten goed in beeld. De bouwkundige onderhoudskosten blijken op dit moment wel hoger uit te vallen en zorgen dan ook voor deze overschrijding. Dit is een aandachtspunt voor het op te stellen onderhoudsplan (2015 – 2025).

De totale huisvestingskosten bedroegen € 383.997,00. Hierin zit de huur van het zwembadcomplex, een vast bedrag van € 206.062,00 dat wordt betaald aan de gemeente.

Nutsvoorzieningen: -/- € 51.384,00

Door het grote volume gas dat wordt verbruikt hebben prijsschommelingen grote invloed.

Als gevolg van de vervanging van de Warmte Kracht Koppelinginstallatie en de geplande vervanging van de luchtbehandelinginstallatie zal het energieverbruik wel afnemen. Het blijft daardoor onzeker wat de gevolgen van de energieprijzen voor de exploitatie van het zwembad zullen zijn.

3. Voorstel bestemming exploitatievoordeel

In de uitvoeringsovereenkomst 2012 tussen de gemeente en Stichting Zwembad De IJzeren Man is bepaald dat de Stichting een exploitatieoverschot mag reserveren ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten (reserve "exploitatieresultaat") en voor de verhoging van de attractiewaarde van het zwembad (voorziening "verhoging attractiewaarde"). In 2012 dient minimaal 80% van een eventueel exploitatieoverschot te worden gereserveerd ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten en mag maximaal 20% worden gereserveerd voor een verhoging van de attractiewaarde. De totale stand van de reserveringen mag maximaal 20% van de begrote inkomsten in 2012

(exclusief subsidie) bedragen. Bij een overschrijding van deze 20% wordt het meerdere terugbetaald aan de Gemeente.

Op grond hiervan heeft de stichting € 72.953,00 toegevoegd aan de reserve exploitatieresultaat en € 18.238,00 aan het fonds 'Verhoging attractiewaarde'.

Zoals bovenstaand beschreven is zonder toestemming van de gemeente een voorziening gevormd voor jubileumactiviteiten in 2014. Zonder deze vorming zou van het resultaat van € 101.191,- een bedrag van € 80.953,- worden toegevoegd aan de reserve exploitatieresultaat. Het resterende bedrag van € 20.238,- aan het fonds 'Verhoging attractiewaarde'. De maximale stand van de reserveringen voor 2012 mag € 235.302,- bedragen. Echter door de hogere toevoeging bedraagt deze nu € 240.699,-.

Op basis van de uitvoeringsovereenkomst dient het verschil € 5.397,- aan de gemeente te worden terugbetaald.

Daarom wordt voorgesteld de vorming van een voorziening 'jubileum' niet toe te staan en het subsidiebedrag voor 2012 vast te stellen op € 491.829,00.

B. Verloop voorzieningen huurderonderhoud 2012

Het totale huurderonderhoud is in overleg met het zwembad verdeeld in drie categorieën: 'inventaris', 'technische installaties' en 'gebouw'. Voor de uitvoering van het huurderonderhoud stelt het zwembad meerjarenramingen op die elke 5 jaar dienen te worden geactualiseerd. Op basis van deze ramingen, worden per jaar de benodigde gelden opgenomen in de gemeentebegroting. Voor de inventaris gaat het om een vast bedrag van € 20.000,- per jaar. Deze zit in de exploitatiebegroting van het zwembad en is dus onderdeel van de exploitatiesubsidie. Voor de technische installaties en het gebouw gelden variabele jaarbedragen, exact afgestemd op de jaarplanningen. Deze worden in de gemeentebegroting opgevoerd bij de vervangingsinvesteringen en vervolgens volledig als onderhoudssubsidies uitbetaald aan het zwembad. Het zwembad dient de subsidiegelden voor het huurderonderhoud onder te brengen in voorzieningen. Het zijn dus "geormerkte" gelden.

In onderstaande tabel is het verloop van de huidige voorzieningen weergegeven:

Status	Voorziening 'inventaris'	Voorziening 'technische installaties'	Voorziening 'bouwkundig onderhoud'
Stand 31-12-2011	€ 58.846,00	€ 333.999,00	€ 9.854,00
Dotatie	€ 20.000,00	€ 171.369,00	€ 19.843,00
Onttrekking	€ 21.033,00	€ 50.726,00	€ 0,00
Stand 31-12-2012	€ 57.813,00	€ 454.642,00	€ 29.697,00

De uiteindelijke uitvoering van het huurderonderhoud wijkt in de praktijk altijd af van de planning. Bij de inventaris heeft dit te maken met de keuze voor een vaste storting. De werkelijke uitgaven fluctueren van jaar tot jaar en zullen in enig jaar hoger en in enig jaar lager zijn dan € 20.000,-.

Bij de technische installaties is in 2012 minder uitgevoerd dan gepland. Dit is te verklaren doordat de meerjarenplanningen worden gemaakt op basis van gemiddelde afschrijvingstermijnen. In de praktijk kunnen zaken soms worden uitgesteld of dient onderhoud soms te worden vervroegd. Ook wordt vaak gekozen voor een geclusterde uitvoering van werkzaamheden, indien dit praktisch is en/of leidt tot een kostenbesparing. De onttrekking kan hierdoor in enig jaar hoger of lager zijn dan de dotatie. Afgelopen jaar is de hoogte van de voorziening 'technische installaties' verder toegenomen. Dit heeft te maken met het uitstellen van grotere uitgaven (o.a. vernieuwing van de zoutelektrolyse, leiding koud en warm water en de regelinstallatie). Inmiddels zijn deze in gang gezet en zullen de kosten hiervan in 2013 worden onttrokken aan de voorzieningen.

Er heeft in 2012 geen onttrekking uit de voorziening 'bouwkundig onderhoud' plaatsgevonden.

Argumenten:

A. Verloop exploitatie 2012

De jaarrekening geeft aanleiding tot opmerkingen. Het voordelige exploitatieresultaat van € 91.191,00 wordt duidelijk verklaard door het zwembad, er is echter zonder toestemming een reserve gevormd. Zonder deze vorming bedraagt het resultaat € 101.191,-. Van dit bedrag zal worden uitgegaan bij het vaststellen van de subsidie over 2012.

Er zal gestart worden met gesprekken om vanaf 1 januari 2015 te komen tot een overeenkomst voor meerdere jaren. Dit sluit aan bij de nieuw op te stellen ramingen voor onderhoud voor de periode 2015 – 2025, op basis waarvan de hoogte van de subsidies voor 2015 en verder wordt bepaald.

B. Verloop voorzieningen huurderonderhoud 2012

De voorziening 'technische installaties' (opgedeeld in elektra, water en werktuigbouwkundig) is opgelopen naar € 454.642,00. Dit is voor een deel te verklaren door uitgestelde werkzaamheden. Met de stichting is afgesproken dat gekeken wordt naar de noodzakelijke werkzaamheden in 2014. Gezien de stand van de reserves moet het mogelijk zijn in 2014, geen dotatie voor onderhoud technische installaties te doen. Dit wordt meegenomen in de opstelling van de gemeentebegroting voor 2014. In het nieuw op te stellen onderhoudsplan voor 2015 – 2025 zal duidelijk worden wat de te verwachten uitgaven voor huurderonderhoud zijn in deze periode.

C. Reserves

Per 31 december 2012 bedraagt de totale reserve € 316.125,00. Deze bestaat uit € 232.699,- algemene reserve (bedoelt voor opvangen toekomstige negatieve resultaten) en € 64.426,00 bestemmingsfonds 'Verhoging attractiewaarde'. Daarnaast nog € 19.000,00 in een bestemmingsreserve beplanting.

De algemene reserve mag op basis van de uitvoeringsovereenkomst maximaal 80% van de begrote inkomsten bedragen. Voor 2012 was dit een bedrag van € 235.302,00.

Zonder vorming van de jubileumreserve zou de algemene reserve echter € 240.699,00 bedragen en het bestemmingsfonds 'Verhoging attractiewaarde' € 66.426,00. De algemene reserve is hiermee € 5.397,- te hoog.

Kanttekeningen:

Niet van toepassing.

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

Niet van toepassing

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

Het exploitatievoordeel van € 101.191,- wordt op grond van de in de uitvoeringsovereenkomst 2011 gemaakte afspraken gereserveerd. In de jaarrekening 2012 van de gemeente is rekening gehouden met een subsidie van in totaal € 532.772,00. De gemeente ontvangt € 5.397,00 retour van de stichting aangezien de maximale reserve is bereikt. Daarnaast ontvangt de gemeente een bedrag van € 35.546,00 retour. Dit is het verschil tussen begrote en werkelijke energiekosten in 2012.

Deze beide bedragen vloeien terug naar de Algemene middelen.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

- ❖ Raadsleden
- ❖ Overigen (bijv. afzender/aanvrager)

Nadere specificatie: .

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ TILS-lijst
- ❖ Brief

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ Niet van toepassing

OVERLEG GEVOERD MET

Intern:

Mia Aerdt, consulent, afd. Financiën

Extern:

Directeur Zwembad De IJzeren Man.

BIJLAGEN

Openbaar:

Niet van toepassing

Niet-openbaar:

Niet van toepassing

MANAGEMENTRAPPORTAGE 2012 STICHTING ZWEMBAD DE IJZEREN MAN

Weert, mei 2013

Leo Steegs, directeur

Algemeen

De Stichting Zwembad de IJzeren Man te Weert is opgericht op 14 december 1989. De stichting heeft ten doel:

Het in stand houden en exploiteren van zwembad de IJzeren Man alsmede de daarbij behorende sportaccommodaties en terreinen, voor zover deze aan de stichting zijn toegewezen.

De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door:

- het huren, beheren en exploiteren van de toegewezen gebouwen en/of terreinen ten behoeve van het aanbieden van zwem- en recreatiemogelijkheden en ten behoeve van het geven van zwemopleidingen;
- het verhuren of in gebruik geven van genoemde gebouwen en/of terreinen of een gedeelte daarvan aan derden;
- alles, waardoor op geschikte en passende wijze het doel der stichting kan worden bevorderd.

De Raad van Toezicht van de stichting bestaat uit tenminste drie en ten hoogste zeven leden. De Raad van Toezicht samenstelling per 31 december 2012 is als volgt:

<u>Raad van Toezichtleden</u>	<u>Functie</u>	<u>Verantwoordelijkheid</u>
Mevrouw Y.J.M. Botden-Lemmens	Voorzitter	Algemene zaken
De heer R.M.T. de Pont	Secretaris	Personele zaken
De heer A.P. van Hoef	Penningmeester	Financiële zaken
De heer R.G.J. Deuss	Bestuurslid	Juridische zaken
De heer K. Tjssens	Bestuurslid	Marketing
De heer H. Spetter (uit Raad per 01-01-2013)	Bestuurslid	Sportzaken

Het bestuur heeft op 20 september 2010 een directiestatuut vastgesteld dat gebaseerd is op artikel 10 lid 2 sub b van de statuten van de Stichting Zwembad de IJzeren Man. In dit directiestatuut is door het bestuur vastgelegd welke taken en bevoegdheden aan de directie zijn gemandateerd.

De directie over de stichting wordt gevoerd door de heer L. Steegs.

In het boekjaar 2010 is het beslissingsproces gestart omtrent de nieuwe statuten van de Stichting. Het college van B&W van de gemeente Weert en de gemeenteraad hebben in de raadsvergadering van 10 juni 2010 tot de nieuwe statuten besloten. De nieuwe statuten zijn notarieel vastgelegd op 4 oktober 2010 door notaris Malherbe. Daarmee zijn de statuten definitief.

1. Inleiding

Met de managementrapportage over het jaar 2012 worden de bedrijfsprestaties van het subtropisch zwembad De IJzeren Man inzichtelijk gemaakt. De resultaten kunnen vergeleken worden met voorafgegane jaren.

De bevindingen uit deze rapportage zijn in relatie gebracht met de primaire begroting 2012. Trends en ontwikkelingen worden in de samenvatting besproken.

2. Samenvatting

Het totale bezoekersaantal in 2012 bedroeg 302.226. Het aantal vertoont een stijging ten opzichte van het jaar 2011, waarin 290.992 bezoekers werden geteld. Dit betekent voor 2012 een toename van 3,9% van het bezoekersaantal, zijnde 11.234 bezoekers. Met name bij het recreatieve bezoek zien we een stijging optreden van 156.513 bezoekers in 2011 naar 173.459 in 2012.

De toename van het aantal recreatieve bezoekers heeft voornamelijk plaatsgevonden in de zomermaanden juli en augustus. De maand september scoorde ook beter maar dat kwam omdat in september 2011 de renovatie van het golfslagbad plaats vond. Het aantal recreatieve bezoekers over de overige maanden bleven vrij constant met de aantekening dat in vergelijking met de maanden 2011 onderling nog wel eens verschuivingen plaatsvonden. Uit het bezoekersverloop 2012 blijkt weer eens te meer dat het "weer", zelfs in de winterperiode, een van de meest bepalende factoren is voor het bezoek aan onze zwembadaccommodatie en aan onze mooie buitenbaden in het bijzonder. Slecht weer in de zomer laat een dalend bezoekersaantal zien, slecht weer in het najaar, de winter en het voorjaar vertoont juist een positief beeld aan bezoekers. Gelukkig zijn de huidige buitenvoorziening en de accentverlegging van de zwemvoorziening naar gezinsrecreatie blijvende positieve impulsen in ons streven om ook in de komende jaren het bezoekersaantal op hetzelfde niveau te handhaven. We zullen het recreatiegebruik van het zwembad in de wintermaanden blijven bevorderen door te innoveren, activiteiten te organiseren, producten en dienstverlening te verbeteren en een goede PR.

Investeren in de dienstverlening, nieuwe attracties en goed onderhoud zijn wezenlijke elementen om ons zwembad in beeld te houden bij huidige en potentiële klanten.

Bij sommige onderdelen constateren we een stijging van de omzet, zoals bij de doelgroepen en bij het leeszemmen. De lichte stijging bij het verenigingszwemmen is te verklaren omdat in 2012 zwemvereniging de Rog meer uren heeft afgenomen. Het schoolzwemmen is conform de voorspelling, fors gedaald omdat een grote basisschool in Leuken niet meer aan het schoolzwemmen deelnam vanwege logistieke problemen. Gelukkig heeft de schoolleiding dit probleem kunnen oplossen bij het begin van het schooljaar 2012/2013. Gezien de absolute daling van het aantal kinderen de komende jaren in Weert is bij het particulier leeszemmen en bij het schoolzwemmen nog een verdere teruggang van minimaal 10% te verwachten.

Het jaar 2012 werd afgesloten met een exploitatietekort van € 406.035 Dit is minder dan het door de Raad in november 2011 oorspronkelijk goedgekeurde begrotingstekort van € 532.772 en conform subsidiebeschikking 2012 vervolgens verminderd met € 35.546 (minder energiekosten). Derhalve is de voorlopige subsidiebijdrage € 497.226 Het resultaat is dat het tekort in 2012 € 91.191,= lager is uitgevallen dan de voorlopig toegekende prijssubsidie gecorrigeerd met de mindere energiekosten.

Terugkijkend naar 2012 en vooruitkijkend op de nabije toekomst kunnen we de volgende kanttekeningen plaatsen:

- Het recreatieve bezoek is in 2012 met 11.234 personen gestegen ten opzichte van 2011 en maar 541 bezoekers minder dan begroot in 2012. Vanwege het weer in de afgelopen zomerperiode, met name de tweede helft van juli en de maand augustus hebben we de begrote aantallen bezoekers kunnen halen en door te bezuinigen hebben we tegenvallend inkomsten kunnen compenseren. Een fluctuatie in het bezoek tot circa 15% is altijd mogelijk onder invloed van het weer in de zomerperiode van enig jaar, ondanks alle maatregelen die getroffen zijn om de buitenaccommodatie in recreatief opzicht aantrekkelijker en geschikter te maken voor alle leeftijdscategorieën.
- Specifiek voor onze zwembadaccommodatie constateren we een incidentele stijging in 2012 voor het segment doelgroep zwemmen, leeszimmers en een daling van het schoolzwemmen. Een verdere stijging van het aantal deelnemers bij de diverse doelgroepen is alleen mogelijk door een inwisseling van recreatief zwemmen voor doelgroep zwemmen. Die keuze is voor 2013 niet gemaakt.
- We constateren dat de infrastructuur van het binnenbad en de tijden van recreatief zwemmen en verenigingszwemmen de beperkende factoren blijven om nieuwe doelgroepen te ontwikkelen.
Willen we de exploitatie nog minder afhankelijk van het recreatief zwemmen dan kan dat door bijvoorbeeld andere, stabiele en beter te beïnvloeden activiteiten op courante tijden de ruimte te geven voor zover dat binnen de bestaande accommodatie nog mogelijk is. Een en ander binnen de randvoorwaarden zoals die zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst met de gemeente Weert." Echter in 2012 is helaas gebleken dat het tijdstip tussen 13.00 uur en 14.00 uur geen courante tijd is gebleken voor het ontwikkelen van doelgroepen.
- De verkoop van een combi kaart voor zowel Kinderpretland als het zwembad is constant gebleven ten opzichte van het jaar daarvoor.
- Het aantal leerlingen dat in het schooljaar 2011/2012 gebruik heeft gemaakt van het schoolzwemmen is lager geweest, enerzijds door verminderd aantal leerlingen, anderzijds door het wegvallen van de leerlingen van basisschool Leuken. Basisschool Leuken is echter voor het schooljaar 2012/2013 gelukkig weer aangemeld om deel te nemen aan het schoolzwemmen.
Wij verwachten tegen de achtergrond van de demografische ontgroening een verdere algemene terugloop van leerlingen van ongeveer 10%.
- Verder heeft deze ontgroening (ongeveer 10%) tot gevolg dat het aantal potentiële leeszimmers de komende jaren zal afnemen, waardoor de concurrentie in dit marktsegment nog verder zal toenemen. Reden te meer om de bijzondere positie van de zwemverenigingen in dezen nogmaals ter discussie te stellen. Ondanks de bevoorrechte financiële positie van de zwemverenigingen zijn wij positief verrast te kunnen constateren dat het aantal particuliere leeszimmers in 2012 praktisch gelijk is gebleven. De vraag is hoe lang kunnen we dat nog volhouden gezien de recessie waarin ons land zich bevindt en waarin geld een steeds meer nijpende rol gaat spelen voor vele huishoudens.

- De reguliere verenigingsactiviteiten en hun resultaten zullen we nauwlettend blijven volgen; er is weliswaar een daling van het aantal bezoeken (-3.351) van de verenigingen gesignaleerd ten opzichte van 2011, maar dit heeft vooralsnog geen gevolgen voor de inkomsten omdat de verenigingen uren huren en niet afgerekend worden op het aantal deelnemers per uur. Verder zien we dat enkele verenigingen op courante uren activiteiten (zoals zwemlessen en met name ouder kind zwemmen) aanbieden, die niet alleen concurrerend zijn voor de exploitatie van het zwembad omdat de voorwaarden waaronder de verenigingen deze activiteiten kunnen aanbieden nog steeds sterk positief worden beïnvloed door het gemeentelijk subsidiebeleid, maar sterker nog de exploitatie van het zwembad op dit onderdeel ondermijnen. Een vergelijking met andere gemeenten toont aan dat een toename van het aantal leswemmers voor de Stichting reëel te noemen is, indien de subsidievoorwaarden voor de verenigingen worden gewijzigd, bijvoorbeeld door voor betreffende activiteiten een commercieel tarief te berekenen. Dit bevordert een eerlijk vergelijk en door de verbeterde concurrentiepositie kan het exploitatietekort van het zwembad verminderen. Deze opvatting geldt speciaal voor de activiteit ouder kind zwemmen, hetgeen ons inzien een activiteit is, die geen enkele relatie heeft met de doelstelling van een zwemvereniging. Voor deze activiteit is het hanteren van een commercieel tarief op zijn plaats.
- Teneinde de kostenverhogingen te kunnen opvangen in de exploitatie zijn de tarieven in de begroting 2012 op enkele uitzonderingen na, geïndexeerd. Bij kostenverhogende maatregelen valt te denken aan de jaarlijkse indexering wegens salariskostenstijgingen, indexering van onderhoudscontracten, stijging van de energiekosten en een stijging van de overige materiële kosten.

Wederom is duidelijk geworden, dat het "weer" in het afgelopen jaar van grote invloed is geweest op de opbrengsten van het recreatief zwembadbezoek en daarmee het causale verband tussen weer en recreatiebezoek weer eens heeft bevestigd.

Verder de kanttekening dat De IJzeren Man, zoals alle andere zwembaden, meer en meer wordt geconfronteerd met een stijging van onderhoudskosten door veroudering van de accommodatie en door toename van de keuring- en veiligheidseisen.

Ondanks deze kanttekeningen voelen wij ons gesterkt, mede door vroegere besluiten van de Raad, om te blijven investeren in een kwaliteitsverbetering van de baden. Wij moeten ervoor zorgen dat we niet in een neerwaartse spiraal van bezoekers terecht komen waardoor bezuinigen het enige alternatief blijft. Op peil blijven door te investeren is ons devies. Dat is de afgelopen jaren gebleken o.a. uit het bezoek aan de vernieuwde binnen- en buitenbaden waardoor inwoners van de gemeente Weert en haar regio, het gehele jaar door een prachtige gelegenheid hebben om te recreëren. Niet alleen voldoen de binnen- en buitenbaden aan de wettelijke eisen, maar de kwaliteit en de uitstraling van De IJzeren Man is door de renovaties sterk toegenomen.

Daarnaast hopen wij ook dat met de realisatie van de waterskibaan een positieve invloed uitgaat op de exploitatie van het zwembad. Dit is waarschijnlijk niet de eerste 3 jaar aan de orde maar na deze periode met aanloopverliezen verwachten wij meer inkomsten te genereren waardoor een positief saldo ontstaat voor de waterskibaan specifiek en voor het zwembad in het algemeen.

Daarnaast zal onze dienstverlening van een zodanige kwaliteit moeten zijn dat, via mond op mond reclame, nog meer mensen onze accommodatie komen bezoeken. Er is een hoop te doen voordat we niet alleen het mooiste maar ook het beste zwembad van Limburg zijn.

3. Toelichting resultatenrekening t.o.v. begroting 2012

De resultaatbepaling heeft plaatsgevonden op basis van het stelsel van baten en lasten. De kosten en opbrengsten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Eventuele winsten worden verantwoord op het moment van realisatie, verliezen worden tot uitdrukking gebracht op het moment van constateren.

- In primaire begroting werd de exploitatiebijdrage geraamd op € 532.772
- Conform subsidiebeschikking aanpassing subsidiebedrag wegens mindere kosten energie ad € 35.546 € 497.226
- Exploitatietekort De IJzeren Man jaarrekening 2012 € 406.035
- Lager exploitatietekort dan geraamd € 91.191

Kosten

a. Personeelskosten	-/-	€ 39.409
b. Huisvestingskosten	+	€ 11.545
c. Hygiëne/gezondheid	-/-	€ 4.253
d. Nutsvoorzieningen	-/-	€ 51.384
e. Belastingen	-/-	€ 2.020
f. Verzekeringen	+	€ 183
g. Ondersteuningsmid.	+	€ 988
h. Verkoop/promotie	+	€ 11.909
i. Kantoorkosten	-/-	€ 3.063
j. Algemene kosten	+	€ 4.610
I. Subtotaal (minder kosten)	-/-	€ 70.894

Opbrengsten

k. Recreatief zwemmen	+	€ 18.992
l. Doelgroepen	+	€ 14.379
m. Les zwemmen	+	€ 12.114
n. Schoolzwemmen	-/-	€ 13.649
o. Verenigingen	+	€ 8.373
p. Incidenteel verhuur	+	€ 680
q. Overige opbrengsten	-/-	€ 952
r. Horeca	+	€ 1.525
s. Teruglevering energie	+	€ 3.549
II. Subtotaal (meer opbrengsten)	+	€ 45.011
III. Incidentele opbrengsten		€ 10.832

Totaal I + II + III (lagere exploitatiekosten dan geraamd) bedraagt € 91.191 (€ 126.737 minus € 35.546 (lagere energiekosten)

4. analyse inkomsten / uitgaven 2012 ten opzichte van de primaire begroting

De belangrijkste afwijkingen van de uitgaven van het boekjaar 2012 ten opzichte van de begrote uitgaven zijn:

Algemeen

Door overschrijdingen op enkele posten, tussentijds gesignaleerd in de managementrapportages, maar ook door meevallers en bezuinigingen op andere onderdelen zijn de uitgaven in haar totaliteit ruim binnen de goedgekeurde begroting 2012 geëindigd. De kosten voor onderhoud, verzekeringen, ondersteuningsmiddelen, promotie en algemene kosten zijn hoger dan geraamd. De oorzaak hiervan is onder andere de kosten voor onderhoud software, het ontwikkelen van een nieuw geautomatiseerd tijdschrijf systeem, het aanpassen van de website en de vele onderhoudswerkzaamheden die zijn uitgevoerd. Groot financieel voordeel is echter behaald door de gunstige aankoop van gas en elektra mede veroorzaakt door de nieuwe WKK installatie met een kleiner vermogen en door stevige bezuinigingen op de vaste personeelskosten.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn € 39.409 lager dan begroot, als gevolg van:

- Bezuiniging op uitgaven voor vast personeel. Het aantal Fte's is teruggebracht tot 17, hetgeen een besparing van € 35.000,00 heeft opgeleverd, daarentegen zijn de kosten voor inleen personeel gestegen met € 7.000,00. De kosten voor inleen personeel zijn ten opzichte van de begroting stevig gestegen en grotendeels toegeschreven naar vakantiekrachten in schoolvakanties, weekenden en naar vervanging wegens ziekteverzuim. Volgens gegevens van It & Care is het ziekteverzuim licht gedaald van 8,99% in 2011 naar 8,45% in 2012. Het accent van het ziekteverzuim ligt bij de afdeling toezicht en instructie en dat baart ons grote zorgen voor de toekomst. De vraag die ontstaat is of, gezien de specifieke werkomstandigheden van hoge temperaturen, relatieve vochtigheid van de lucht, slechte akoestiek etc., het niet beter is dat een aantal medewerkers een andere werkplek voor de toekomst gaan kiezen in plaats van het ene ziekteverzuim in het andere te rollen;
- Bezuiniging op uitgaven voor scholing, forensenvergoeding en beloningsdifferentiatie.

Analyse ziekteverzuimcijfers voor de gehele organisatie De IJzeren Man 2012 in vergelijking met 2011.

De gegevens zijn verstrekt door het gemeentelijke registratiesysteem It & Care.

Over de periode 01-01-2011 tot en met 31-12-2011 zijn de volgende cijfers bekend:

- Gemiddelde personeelssterkte 22 (18 FTE)
- Totaal ziekteverzuim 8,99 % (inclusief langdurig ziekteverzuim)
- Meldingsfrequentie 1,68
- Aantal meldingen 37 (langdurig ziekteverzuim 4)
- Totaal aantal ziektedagen 722 (waarvan 388 dagen langdurig ziekteverzuim)
- Gemiddelde verzuimduur 18,41

Over de periode 01-01-2012 tot en met 31-12-2012 zijn de volgende cijfers bekend:

- Gemiddelde personeelssterkte 23 (17 FTE)
- Totaal ziekteverzuimpercentage 8,45% (inclusief langdurig ziekteverzuim)
- Meldingsfrequentie 1,54
- Aantal meldingen 78 (inclusief langdurige ziekteverzuim 10)
- Totaal aantal ziektedagen 722 (inclusief langdurig ziekteverzuim 694 dagen)
- Gemiddelde verzuimduur 31,16

Bovengenoemde cijfers 2012 verdeeld over de verschillende afdelingen geven het volgende beeld van ziekteverzuim en meldingsfrequentie weer:

Naam	Gem. verzuimduur	Gem.aantal personeel	Meldingfreq.	verzuimdagen	Beschikbare dagen	Verzuimperc
directie	2	1	1	2	230	0,55 %
administratie	2	1	1	2	208	0,55 %
bedrijfsvoering	0	1	0	0	182	0 %
instructie	38,52	11,7	2,12	577,45	1408	13,43 %
toezicht	42	2	1	83	200	11,34 %
kassa	1,5	2,6	1,16	46	448	4,87 %
technische dienst	0	1	0	0	210	0 %
Alg. dienst	2,75	3	1,33	11,00	374	1 %
TOTAAL	31,16	23	1,54	722	3216	8,45 %

TOELICHTING

Gelukkig kunnen we constateren dat in 2012 de meldingsfrequentie in licht dalende lijn is, hetgeen betekent dat de drempel voor de medewerkers om zich ziek te melden een weinig is verhoogd.

Daarentegen is het langdurig ziekteverzuim enorm groot geweest. Dit is voornamelijk te wijten aan een medewerker die herstellend was van een schouderoperatie, 2 medewerkers die vanwege zwangerschap gerelateerde ziekte langdurig zijn uitgevallen met aansluitend zwangerschapsverlof, een medewerkster die afgekeurd is voor zweminstructie/ toezicht en via interne re-integratie weer herplaatst is als medewerker kassa en een medewerker die na een langdurig ziekbed tot groot verdriet ons is ontvallen. Door de aanwezigheid van oproepkrachten en in uiterste nood de "oudere oproepkrachten" hebben we in alle gevallen een vervanging kunnen regelen en zijn geen lessen of doelgroepen uitgevallen. Helaas komen al die vervangingen de kwaliteit van de lessen niet ten goede en er zijn ook behoorlijk wat klachten geweest over met name de continuïteit van de lessen. Gezien de toekomstverwachtingen van enkele medewerkers, waarbij de vraag op zijn plaats is of het zwembad wel de geschikte werkplek voor hun gezondheid is, is de prognose voor de komende jaren niet bijzonder positief. Gesprekken met betreffende medewerkers zullen moeten plaatsvinden omdat bij het zwembad geen alternatieven aanwezig zijn.

Zoals reeds aangegeven spelen de langdurige ziektegevallen zich af bij de afdeling instructie/toezicht en daarnaast hebben we te maken met 2 medewerksters die langdurig afwezig zijn geweest wegens zwangerschapsverlof voorafgegaan met een aan de zwangerschap gerelateerd ziekteverzuim. Dit is wel een extra belasting geweest in het kader van de vervanging maar heeft geen financiële gevolgen gehad voor de Stichting door een uitkering van het UWV.

Huisvestingskosten

De onderhoudskosten bouwkundig zijn in het golfslagbad hoger dan geraamd. Het betreft een overschrijding die aanleiding geeft om het onderhoudsplan op dit punt nog eens kritisch te bezien en te beoordelen of de beschikbare middelen in de toekomst voldoende zijn om het gebouw bouwkundig in een kwalitatief goede staat te houden. In 2014 zullen daarom de meerjarig onderhoudsplannen bouwkundig en installatietechnisch geactualiseerd worden.

Hygiëne/gezondheid

De kosten liggen keurig iets onder het schema van de begroting. De investeringen bij de post schoonmaakkosten hebben ervoor gezorgd dat het bedrag voor de komende jaren structureel omlaag is gebracht.

Nutsvoorzieningen

De nutsvoorzieningen zijn € 51.384,= lager dan primair begroot als gevolg van onder andere lagere kosten voor gas ad € 32.833 en voor water ad € 8.323. Het effect van de mindere kosten is verder versterkt door een eenmalige teruggave van energiebelasting ad € 11.064,= . Inmiddels hebben wij van de belastingdienst bericht gekregen dat wij als zwembad niet meer in aanmerking komen voor een teruggave van de energiebelasting omdat wij niet meer aangemerkt worden als een ANBI instelling.

Verder zijn de lagere kosten van gas voornamelijk te danken aan de gunstige prijscondities die de stichting met de energieleverancier Essent heeft kunnen afspreken. Het is echter niet alleen de prijs die een rol speelt bij de lagere energielasten, ook het gegeven dat gekozen is voor een WKK met een minder vermogen zorgt ervoor dat de hoeveelheid kuub gas die nodig is, ook duidelijk minder is ten opzicht van voorgaande jaren. Dit impliceert wel dat we veel minder elektriciteit terug leveren waardoor het financieel voordeel uit de terug levering ook beduidend is afgenomen. Aangezien de kostprijs voor het opwekken van een kWh elektriciteit hoger ligt dan de opbrengst van de terug geleverde energie is deze keuze per saldo altijd voordeliger.

Het kiezen van het goede moment om een contract af te sluiten met de energieleverancier biedt enerzijds mogelijkheden maar anderzijds kunnen de kosten ook hoger uitvallen. Helaas hebben wij wegens de perikelen rondom de houtsnipper verbrandingsinstallatie en de hoge kosten voor gas in 2011, geen langjarige contracten kunnen afsluiten waardoor het toekomstige prijsverloop voorlopig spannend blijft. Vanaf oktober 2011 draait de nieuwe maar kleinere WKK installatie. De WKK draait nog niet optimaal omdat daarvoor eerst de luchtbehandelingskasten vervangen moeten worden. De afstemmingproblemen kunnen pas definitief opgelost worden met de vervanging van de luchtbehandelingskasten en het gebouwenbeheersysteem in de zomer van 2013. Helaas heeft de gemeente besloten om de vervanging van de LBK's in twee fasen uit te voeren waarbij de tweede fase onder voorbehoud van goedkeuring door de Raad is. Dit heeft tot gevolg dat de optimale energievraag niet bereikt wordt en dat voorlopig meer voor energie wordt betaald dan bedrijfsmatig wenselijk is.

De prognose voor de komende jaren blijft met betrekking tot de prijsontwikkeling van de energie onzeker. Het ligt in de verwachting dat de prijzen voor energiedragers in de toekomst in ieder geval zeer volatiel zijn. Het moment van contractafsluiting kan sterk bepalend zijn voor de hoogte van de kosten. Vandaar dat op dit moment gekozen is voor een variabele prijs voor het gas met de mogelijkheid om de prijs elk moment vast te zetten. De prijzen voor elektriciteit liggen daarentegen voor de komende drie jaar vast.

Belastingen en Verzekeringen

Bij verzekeringen en bij het onderdeel Buma heffing zien we een lichte stijging ten opzichte van de begroting. Met name de hogere kosten voor Buma en Sena heffing is relatief stevig. Enige fluctuatie is steeds mogelijk, verder zijn deze kosten vrij stabiel.

Ondersteuningsmiddelen

Bij deze kostensoort valt de post audio en visuele hulpmiddelen uit de toon. Het afgelopen jaar hebben wij te maken gehad met vele reparaties die voornamelijk te wijten waren aan een niet altijd even deskundig gebruik van de apparatuur door de medewerkers. Tevens is de post zwemscores opgevoerd zodat ouders en kinderen digitaal op de hoogte kunnen zijn van de vorderingen bij het leszwemmen.

Verkoop- en promotiekosten

De promotie van zwembad De IJzeren Man heeft in 2012 voornamelijk plaatsgevonden via radio L1, dagblad De Limburger en diverse kleinere, specifieke advertenties. Tevens is ook geadverteerd via de radio Maaseik in Belgisch Limburg en zijn wij ook actief in het promoten van het samenwerkingsverband De IJzeren Man.

Bij de post PR geldt het adagium "de kost gaat voor de baat uit". Dit principe is echter moeilijk meetbaar maar we zien wel dat extra adverteren in bijvoorbeeld de DAS gemeente (Deurne-Asten-Someren) of in de regio Helmond tot meer recreatieve bezoekers uit deze regio leidt. Uit België komen ook steeds meer bezoekers die deelnemen aan onze doelgroepen of aan onze zwemlessen. Uit informatie van het zwembad in Maaseik is gelukkig gebleken dat zij weinig tot geen bezoekers uit de regio Weert trekken. Tegenover de kosten van de zwemvierdaagse staan inkomsten, waardoor deze activiteit budgettair neutraal georganiseerd kan worden, mede dankzij de inzet van de combinatiefunctionaris en de inzet van vrijwilligers van de zwemverenigingen.

Bij deze kostensoort is ook verantwoord de kosten van inkoop van diverse verkoopartikelen, zoals flexibeams, luiers en zwembandjes. Hier staat een opbrengst tegenover. Deze is verantwoord is bij de post "Overige opbrengsten".

Voor het eerst hebben we ook de kosten van de Poolparty in de jaarrekening vermeld omdat het nu een structurele activiteit betreft.

Tevens hebben wij met het oog op ons 25 jarig jubileum en de organisatie van het landelijk zwembadcongres in 2014 een post van € 10.000 gereserveerd.

Kantoorkosten

De kantoorkosten zijn € 3.063 lager dan geraamd. De afschrijving hardware/software is duidelijk lager omdat de vervanging van de apparatuur en de programma's in de toekomst via het fonds inventaris verloopt.

De kosten van het drukwerk zullen in de toekomst wel iets hoger blijven omdat we voor meer professioneel drukwerk hebben gekozen.

Algemene kosten

De werkelijke kosten zijn hoger dan de begrote post. De oorzaak ligt voornamelijk in extra onderhoudsdekking van de server bij een calamiteit. Het voordeel hiervan is dat bij problemen van het kassasysteem, ook in de weekenden en avonden snel kunnen worden opgelost. De toenemende automatisering en het afstemmen van de diverse systemen op elkaar zullen ook voor de toekomst tot hogere kosten van onderhoud leiden.

De belangrijkste afwijkingen van de inkomsten van het boekjaar 2012 ten opzichte van de begrote inkomsten zijn.

Algemeen

De werkelijke inkomsten ten opzichte van de primaire begroting zijn hoger dan geraamd. Het positieve verschil bij de inkomsten ad € 45.011 is het resultaat van meeropbrengsten over de gehele linie met uitzondering van het schoolzwemmen. Verder merken we op dat de terug levering van energie sterk verminderd is en waarschijnlijk in de toekomst helemaal achterwege zal blijven vanwege de hoge kostprijs van de zelf opgewekte elektriciteit.

De reden voor de hogere totaal omzet is gelegen in, enerzijds een toename van het aantal deelnemers op bepaalde activiteiten en anderzijds de jaarlijkse indexerings van de tarieven. We constateren verder dat voor een aantal onderdelen, zoals het leszwemmen en activiteiten met bewegen op muziek de rek in de prijselasticiteit van de tarieven opgebruikt is. Daarom is de stichting voornemens het tarief van leszwemmen en de doelgroepen bewegen op muziek voorlopig te bevriezen maar ook op andere onderdelen van de doelgroepen kunnen we de tarieven niet ongelimiteerd blijven verhogen. Het totaal aantal bezoekers in 2012 is gelukkig weer gestegen ten opzichte van 2011 maar verloopt conform de begroting van 2012 en zal verdere impulsen behoeven om elk jaar onze doelstelling, namelijk ruim 300.000 bezoekers per jaar, te halen.

Opbrengst recreatief zwemmen

Het begrote bezoekersaantal van 174.000 bezoekers werd met 173.455 bezoekers niet gehaald. Met een stijging van 10,8 % ten opzichte van het aantal recreatieve bezoekers in 2011, werd het jaar 2012 afgesloten. We constateren dat het recreatieve bezoek zich voornamelijk afspeelt op de woensdagmiddag, de weekenden en in de schoolvakanties en dat de stijging voornamelijk te danken is aan een goede tweede helft van de zomervakantie en een ongestoorde bedrijfsvoering in september.

De maand januari is nog beter geweest dan vorig jaar omdat het bezoek in de 1^e week van januari boven verwachting was. Waarschijnlijk veroorzaakt door de renovatie van het golfslagbad en de nieuwe glijbaan waardoor meer bezoekers naar ons zwembad kwamen. Deze maand januari behoort qua recreatief bezoek tot de top van de afgelopen 10 jaren. De maand februari wordt gekenmerkt door meer bezoek dan het voorgaande jaar omdat de carnavalsvakantie in deze maand plaatsvond. Daarentegen liet maart een negatief beeld zien. Beide maanden tezamen vertonen een daling ten opzichte van andere jaren. Tenslotte is het bezoek in april gemiddeld gebleken en vergelijkbaar met 2011. Daarover waren we positief gestemd omdat het aantal bezoekers alleen in de binnenbaden behaald werd, in tegenstelling tot 2011 toen vanwege het mooie weer al vanaf 21 april de buitenbaden geopend waren. Dit jaar waren de buitenbaden ook vanaf 21 april in bedrijf maar door het slechte weer hebben wij de buitenbaden in april niet kunnen openen. Over de maand mei hebben we geen reden tot klagen. Qua recreatief bezoek bleven wij op koers. Juni daarentegen was een ramp. Het recreatieve bezoek viel vanwege het slechte weer enorm tegen. Deze trend zette zich ook begin juli voort. Echter in de tweede helft van juli kwam de kentering en werd het weer beter. Helaas nog niet echt zomers maar het herstel was ingetreden.

Met dank aan een goede maand augustus en een topweekend op 18 en 19 augustus (op zondag een record aantal bezoekers van 4116) lagen wij vooralsnog op koers van de begroting.

De tendens van de zomerperiode, bezoekersaantal conform begroting, heeft zich gelukkig doorgezet gedurende de maanden september, oktober, november en december. De maanden september en december scoorden weliswaar beter dan de andere maanden oktober en november maar per saldo bleven we op de lijn van de begroting. Negatieve uitschieter was wel de maand november. Wij zullen voor 2013 actie moeten ondernemen om deze maand een beter beeld te laten vertonen. In december hebben we wel actie ondernomen door een stevige korting op het los entreekaartje te geven. In bezoekersaantallen heeft dat positief uitgewerkt maar financieel heeft de actie geld gekost en heeft het geleid tot een lagere omzet.

Ter illustratie onderstaand maandoverzicht recreatief bezoek 2011 en 2012.

MAAND	2012	2011	Verschil	Cum.
Januari	15.091	13.500	1.591	1.591
Februari	9.935	9.118	817	2.408
Maart	8.364	9.641	-1277	1.131
April	11.155	11.651	-496	635
Mei	18.102	14.292	3.810	4.445
Juni	11.830	17.665	-5.835	-1.390
Juli	29.534	22.785	6.749	5.359
Augustus	32.037	23.785	8.252	13.611
September	9.153	2.940	6.213	19.824
Oktober	10.377	12.339	-1.962	17.862
November	7.580	8.686	-1.106	16.756
December	10.297	10.111	186	16.942
Totaal	173.455	156.513	16.942	

De conclusie is dat het jaar 2012 wordt gekenmerkt door:

- nog steeds een dalende tendens van het aantal bezoekers gedurende de reguliere openstelling van het binnenbad, met name de middaguren worden matig bezocht en het is te overwegen om het recreatieve bad in de middaguren te gaan sluiten. Dit heeft wel gevolgen voor de roosters van de medewerkers. Het zou kunnen leiden tot gebroken werkroosters. De bezoekersstroom concentreert zich echter steeds meer op de woensdagmiddag, weekenden en de vrije dagen zoals vakanties;
- het woensdagmiddag bezoek is op peil gebleven dankzij de inzet van de combinatiefunctionaris die diverse activiteiten in de middag verzorgt. Hierdoor blijft het aantrekkelijk voor de kinderen om een woensdagmiddag naar het zwembad te komen;
- de bezoekersaantallen van februari, maart en april moeten in samenhang met de carnavals- en paasvakantie bekeken worden;
- slecht weer in juni en in de 1^e helft van juli heeft geleid tot essentieel minder bezoek, goed weer in de 2^e helft van juli en in augustus hebben het beeld weer rechtgetrokken;
- onverklaarbaar slecht bezoek in de maand november. Voor 2013 zullen we actie moeten ondernemen;
- een handhaven van de omvang van de verkoop van meerbaden kaarten tarief ineens, waardoor een beeld ontstaat van minder inkomsten bij meer bezoekers. Het voordeel van meerbaden kaarten is wel dat deze groep zorgt voor meer vaste inkomsten.

Opbrengst doelgroepactiviteiten

De opbrengst van deze activiteiten is € 14.379 hoger dan begroot. Mede door inspanningen van medewerkers heeft dit geleid tot een betere bezetting van de groepen en het in leven roepen van nieuwe groepen. Over de hele linie zijn de inkomsten meer dan gepland gestegen, met name bij het baby peuterzwenmen en het MBVO, ondanks een aanvankelijk minder bezoek in het begin van het jaar.

Het aquaspinnen is zelfs licht vooruit gegaan en wordt versterkt door de activiteit aquazumba. Aquarobics en aquajogging vertonen een constante lijn. Weliswaar is de hype van bewegen op muziek voorbij maar nieuwe activiteiten die betrekking hebben op zorg, zoals aquabalance en bewegen voor mensen met suikerziekte/overgewicht, moeten t.z.t. voor nieuwe inkomsten zorgen.

Andere activiteiten zullen meer gepromoot moeten worden, te denken valt aan aquadance, een variant op zumba, voor de doelgroep ouderen. Met de vergrijzing zullen we steeds meer en steeds verschillende nieuwe activiteiten voor ouderen moeten ontwikkelen. Met het oog hierop is een stagiair in 2013 begonnen het behoeft patroon van ouderen in kaart te brengen om daarmee te kunnen inspelen op wat het zwembad voor deze doelgroep kan betekenen. Nu doen nog 500 deelnemers mee aan onze activiteiten. Wij willen dat op termijn uitbreiden tot 700 deelnemers.

Opbrengst les zwemmen

De opbrengst van het les zwemmen is met € 12.114 meer dan primair begroot en vertoont daarmee voor 2012 een belangrijke factor van inkomsten. Het halen van de begroting is onder andere te danken aan de kwaliteit van de lessen.

Zwembad De IJzeren Man legt de lat weliswaar hoog en moet een stevig tarief hanteren maar het schrikt potentiële klanten (nog) niet af, deel te nemen aan onze activiteit. Verder is de mogelijkheid van de zomerzwemles ingevoerd, hetgeen voor extra inkomsten zorgt. De communicatie via internet met klanten inzake de vorderingen van de kinderen zorgt ook voor meer binding tussen zwembad en klanten.

De inkomsten uit het leszwemmen zouden nog verder kunnen toenemen indien de concurrentie met de verenigingen op gelijkwaardige wijze zou kunnen plaatsvinden. Helaas zien we dat de zwemverenigingen zelfs activiteiten als ouder kind zwemmen gaan kopiëren en dan met behulp van subsidiegeld een lager tarief kunnen hanteren dan de Stichting. Deze vorm van oneerlijke concurrentie kost de gemeenschap veel geld, enerzijds zijn het subsidiegelden en anderzijds minder inkomsten bij de Stichting. Het werkt dubbel op. Het hanteren van een commercieel tarief zou al een uitkomst kunnen zijn en anders zou vanuit maatschappelijke overwegingen, de ouders die de prijs van de stichting niet kunnen betalen, een bijdrage uit het jeugdportfonds kunnen laten aanvragen.

Het is lastig concurreren met zwemverenigingen die tegen een veel lager tarief, mede gerealiseerd door gemeentelijke subsidies, de zwemlessen goedkoper en op gunstigere tijden kunnen aanbieden. Daarbij zien we ook het verschijnsel optreden dat kinderen bij de Stichting beginnen met het les zwemmen en weer weggaan op het moment dat bij de verenigingen een plaats vrij komt. Dit is een ontwikkeling die nog grotere zorgen baart. De komende jaren vergroten zich deze zorgen nog meer omdat helder wordt wat de consequenties zijn van de daling van het aantal kinderen en de steeds voortdurende economische recessie. Het aanbod is dalend, de concurrentie neemt toe en de ongelijkheid wordt alleen maar groter. De bedrijfsvoering van het zwembad zou er mee gebaat zijn dat de verenigingen tegen het commercieel tarief de uren voor hun lesgeven kunnen huren. Daardoor wordt de financiële kloof in de tarieven in ieder geval kleiner.

Opbrengst schoolzwemmen

De opbrengst van het schoolzwemmen is € 13.649 lager dan primair begroot. De sterke daling wordt veroorzaakt door minder leerlingen, een voorbeeld hiervan is de school 'Molenakker' die van 4 groepen naar 3 groepen is gegaan en het wegvallen van de grote basisschool Leuken die vanuit logistieke redenen het afgelopen schooljaar niet heeft deelgenomen aan het schoolzwemmen omdat de combinatie met het gymnastiekonderwijs op een andere locatie, een te grote belasting vormt. Dit soort ontwikkelingen, gecombineerd met een verdere terugloop van kinderen, met name in de kerkdorpen, doet het ergste voor de toekomst vrezen. De prognose van de afdeling Onderwijs is dat de komende jaren de ontgroening verder zal doorzetten, hetgeen tot nog lagere opbrengsten zal leiden. Gelukkig heeft de basisschool Leuken inmiddels weer besloten aan het schoolzwemmen deel te nemen en rekenen wij op een teruggang van ongeveer 10% de komende jaren.

Opbrengst zwemverenigingen

De extra inkomsten ad € 8.373 zijn voornamelijk te danken aan het aantal uren waarvan de verenigingen gebruik maken en dan met name de zwemvereniging De Rog.

Opbrengst horeca

De opbrengst horeca is ongeveer gelijk aan de begroting 2012. Het verschil zit in de bijdrage van de horeca voor promotiekosten.

Teruglevering energie

Op moment van samenstellen van de begroting 2012 zijn wij uitgegaan van een investering in een nieuwe gasgestookte WKK met een kleiner vermogen zodat de teruglevering van elektriciteit minimaal zou plaatsvinden. Voorzichtigheidshalve hebben wij daarom in de begroting geen bedrag hiervoor opgenomen. We zien dan ook het afgelopen jaar een dalende tendens van inkomsten elektriciteit naarmate de WKK beter is ingeregeld. Wij moeten er derhalve van uitgaan dat voor de komende jaren, zeker nadat de vervanging van de luchtbehandelingskasten is voltooid, geen inkomsten meer op deze post te verwachten zijn.

Incidentele opbrengsten

Deze opbrengsten is grotendeels gebaseerd op incidentele baten, zoals renteopbrengsten. De renteopbrengst zal sterk afnemen naarmate de uitvoering van de verschillende opdrachten ter hand kunnen worden genomen. Te denken valt aan de vervanging van de zoutelektrolyse, de vervanging van de luchtbehandelingskasten, de reparatie van de luchtkanalen en de vernieuwing van de meetregeltechniek.

Conclusies

1. De strekking van deze jaarrapportage is positiever dan de twee managementrapportages van 2012 deden vermoeden en ook veel positiever dan de begroting 2012. Het geheel vormt toch een consistent verhaal omdat we enerzijds een sterke beheersing van de kosten zien, aan de andere kant meer opbrengsten en incidentele baten. Het positieve resultaat is zeker het gevolg van de extra inspanningen in de laatste 4 maanden van het jaar om een grotere omzet van de doelgroepen te realiseren en de kosten te beheersen.
2. In combinatie met een nieuwe energiecentrale heeft de Raad besloten te investeren in energiebesparende maatregelen zoals bijvoorbeeld nieuwe luchtbehandeling kasten. Inmiddels heeft de gemeente in overleg met het zwembad een WKK met gasmotor geplaatst als vervanging van de huidige WKK. De andere energiebesparende maatregelen zoals de nieuwe LBK's zullen in 2013 en 2014 worden uitgevoerd. De besluiten hebben echter gevolgen voor de jaarrekening 2012 en voor toekomstige begrotingen. Wat exact de gevolgen van de nieuwe LBK's voor het gasverbruik en het verbruik van elektriciteit zullen zijn, is op dit moment moeilijk in te schatten want dat hangt niet alleen af van de vervanging van de luchtbehandelingskasten maar ook van een juiste afstemming (gebouwenbeheersysteem) tussen de verschillende installaties die vervangen worden.
3. Stichting zwembad De IJzeren Man is een bedrijf dat wordt gekenmerkt als risicovol. Wij zijn een organisatie met veel variabele opbrengsten en weinig vaste opbrengsten, veel vaste kosten en weinig variabele kosten. Dit betekent dat bij geringere opbrengsten een relatief negatiever resultaat wordt behaald omdat de kosten toch gemaakt moeten worden. Daar staat tegenover dat bij een grotere opbrengst dan geraamd dit principe weer positief werkt, hetgeen blijkt uit voorliggende jaarrekening.
4. De meeropbrengst van 2012 leidt tot een tekort op de jaarrekening van **€ 91.191** lager dan geraamd.

Besluiten:

- De Raad van Toezicht van de Stichting Zwembad De IJzeren Man Weert besluit, conform de uitvoeringsovereenkomst d.d. 17-09-2012, 80% van de meeropbrengst zijnde € 72.953 toe te voegen aan de reserves van de Stichting.
- De Raad van Toezicht van de Stichting Zwembad de IJzeren Man Weert besluit conform de uitvoeringsovereenkomst d.d. 17-09-2012, een bedrag van € 18.238 van de meeropbrengst (20%) toe te voegen aan het bestemmingsfonds "Verhoging attractiewaarde".
- De Raad van Toezicht van de Stichting Zwembad de IJzeren Man Weert besluit conform de uitvoeringsovereenkomst d.d. 17-09-2012, een bedrag van € 35.546 van de meeropbrengst terug te betalen aan de gemeente inzake afspraak gas en elektriciteit.

Wij willen blijven investeren in de kwaliteit van het zwembad. Zwembad De IJzeren Man is niet alleen "het mooiste zwembad van Limburg" maar wij willen ook het beste zijn. Wij constateren dat het positieve financiële resultaat grotendeels te danken is aan de investeringen die in het verleden zijn gedaan en daarvoor was uw steun in de ruime zin van het woord, onmisbaar.

**Bijlage: Toelichting op voorziening "huurderonderhoud installaties" ,
"bouwkundig onderhoud" en voorziening "huurderonderhoud inventaris".**

1. Elektra

- Stand per 1 januari € 30.806
- Dotatie € 12.928
- Onttrekking € 35.557 (elektra golfslagbad, inspectie NEN 3140, inspectie aardlekschakelaars, vervanging besturingskast)
- Stand per 31 december 2012 € 8.177

2. Water

- Stand per 1 januari € 193.654
- Dotatie € 110.001
- Onttrekking € 10.685 (adviseur zoutelektrolyse en pompen)
- Uitgesteld: zoutelektrolyse ad € 125.000 en waterleidingen ad € 30.000
- Totaal uitgesteld van 2012 naar 2013: € 155.000
- Stand per 31 december 2012 € 292.970

3. Werktuigbouwkundig

- Stand per 1 januari € 109.539
- Dotatie € 48.440
- Onttrekking € 4.484
- Uitgesteld 2013: regelinstallatie ad € 100.000 en reparatie luchtkanalen ad € 20.000
- Totaal uitgesteld van 2012 naar 2013: € 120.000
- Te verwachten extra kosten vervanging LBK in 2013 in verband met gefaseerde vervanging.
- Stand per 31 december 2012 € 153.495

4. Bouwkundig

- Stand per 1 januari € 9.854
- Dotatie € 19.843
- Uitgesteld van 2012 naar 2013: achterstallig bouwkundig onderhoud entreehal
- Stand per 31 december 2012 € 29.697

5. Inventaris

- Stand per 1 januari € 58.846
- Dotatie € 20.000
- Onttrekking € 21.033 (telefooncentrale, stoelen en tafels natte terras, TV, APC back up, computerapparatuur, touwen)
- In uitvoering: vervanging speeltoestellen "natte" speeltuin ad € 25.000
- Stand per 31 december 2012 € 57.813

6. Jubileumreserve

- Stand per 1 januari € 0
- Dotatie € 10.000
- Onttrekking € 0
- Stand per 31 december 2012 € 10.000